

zijn, om dat Hij ons al onze vorige misdaden om Christus' wil vergeven heeft.

Onze harten moeten eerst door het geloof worden gereinigd, onze geweten moeten worden vrijgemaakt, anders vreezen en ontvluchten wij God en kunnen wij Hem niet gewillig en met volle toewijding dienen. Geen werken kunnen „goede werken” heten, dat wil zeggen werken welke God in genade aanneemt dan die van den rechtvaardigen mensch. En rechtvaardig wordt de mensch alleen door het geloof.

Wanneer er nu juist aan deze waarheid wordt getwijfeld, kan de aanschouwing van zijn werken den twijfelaar nooit eenige troost geven. Hij moet daardoor juist te meer met angst en schrikgedachten worden vervuld. Want de werken van hen, die niet gelooven dat God hun personen in Christus omhelst en rechtvaardigt, worden door God immers onderzocht met niets ontziende gestrengheid. Daarom zal de twijfelaar in duizend gebreken, die hij in zijn werken dagelijks moet ontdekken, ook telkens duizende nieuwe redenen voor Gods toorn moeten vinden.

Calvin leert, dat de geloovigen „goede werken” doen, omdat zij Christus aannemen tot heiligmaking en dat Christus hun deze werken uit Zijn volheid schenkt, door Zijn Heiligen Geest, die in hen woning maakt. Wanneer echter iemand er aan twijfelt of Christus hem wel tot heiligmaking is gegeven, wanneer hij zich angstig blijft afvragen of hij op de heilige kracht van Zijn Geest wel mag rekenen, dan moet daaruit immers volgen, dat zijn gehoorzaamheid of niet uit den goeden wortel komt of tot in dien wortel krank is en dus nooit iets anders kan voortbrengen dan vruchten, die van die krankheid in sterke mate het stempel dragen. Al het gebrekkige van dat geloof zal zich noodzakelijk in de werken weerspiegelen. En daarom moet de aanblik van die werken absoluut ongeschikt worden geacht om het geloof tot sterker vrijmoedigheid te prikkelen.

Ja, zelfs de mensch, die de vergeving van zijn vorige zonden uit Christus' hand met de allergrootste vrijmoedigheid heeft ontvangen, die zeker is dat zijn persoon om Christus' wil God aangenaam is en die er in het minst niet aan twijfelt of God heeft al de volheid van Christus tot zijn beschikking gesteld, zoo dat Hij door Zijn Geest uit Hem een bron der heiligmaking kan putten, kan niet verwachten, dat de geïsoleerde beschouwing zijner werken hem in die zekerheid zal bevestigen. De werken immers van den geloovigsten mensch blijven hier beneden onvolkomen en met zonde bekleet. In zichzelf beschouwd vindt de Heere daarin veel meer te bestraffen dan te prijzen. Doortrokken van den reuk van zijn zondig vleesch komen zij tot den Christen met het sombere getuigenis, dat hij Gods goede werk door zijn aanraking verontreinigd heeft. Hij heeft voor die werken Gods vergevende genade nodig. En van die genade is hij alleen zeker, wanneer hij bij de aanschouwing van die werken gedragen wordt door het geloof, dat aan Christus ontleent wat aan zijn gehoorzaamheid ontbreekt. Niet alleen zichzelf, maar ook onze werken worden alleen door het geloof gerechtvaardigd. „Want wanneer de rechtvaardigmaking des geloofs niet voortdurend vast blijft, zal de onreinheid der werken ontdekt worden”. (Inst. III, 17, 9.) En de mensch, die de onreinheid zijner werken ontdekt, zal door die werken in zijn vertrouwen eerder geschokt dan bevestigd worden.

Dr de Groot voert verschillende bewijspplaatsen voor deze bewering aan uit Calvin's werken. Wij laten een er van hier volgen. In een van zijn preeken schrijft Calvin:

„Maar wij hebben reeds opgemerkt, dat de poort des hemels voor ons gesloten is als wij twijfelen. Het is echter noodzakelijk, dat wij twijfelen of geheel wanhopig worden, als wij op onze werken zien. Laten wij eens het geval nemen, dat God een mensch door Zijn Heiligen Geest herschapen heeft en dat deze alleen aan God dank brengt, gelijk wij het verhaald hebben, toen wij van den Farizeër spraken en dat hij zegt: Ik heb alles van God. Dan is het toch als hij komt om tot Hem te bidden, noodig, dat hij komt in geloof. En hoe zal hij komen? Omdat hij nog onvolmaakt en zwak is, zullen de deugden, welke God hem gegeven heeft met vele ondeugden vermengd zijn, ja, deze deugden zullen nog gebrekkig zijn, omdat hij niet geheel van de besmetting des vleesches zal zijn gereinigd. Wat zal een mensch, die zich zoo midden op den weg bevindt en nog heel ver van zijn doel af is, anders kunnen doen dan twijfelen? Zoo besluiten wij dan, dat het niets is om te belijden, dat ons heil voortkomt uit Gods louter genade, omdat Hij door Zijn Heiligen Geest ons regeert, maar dat het noodig is om de toevlucht te nemen tot de vergeving der zonde.”

Dr de Groot besluit zijn stuk aldus:

Calvin heeft de aangevochten en twijfelende zielen nooit gewezen op hun werken om hen door aanschouwing van de vruchten des geloofs tot zekerheid te brengen. Hij wijst hen altijd en alleen op Christus, op Gods verbond, dat in het bloed van Christus vast is en op Gods genade, welke door Christus voor eeuwig is verworven.

Volkomen stemt dit overeen met wat we van Dr Deo hoorden.

Gods Woord alleen.

Gods belofte alleen.

Gods genade alleen.

Als er het steunen daarop, het zeker zijn daarvan is, dan komen de ervaring, de „kenmerken”, de „vruchten” in het gezichtsveld. Eerder niet!

H.

C. V.

(Wordt vervolgd.)

BOEKBESPREKING

Tòch in orde, door Jo Ypma. — J. H. Kok, Kampen.

Jo Ypma heeft met haar eersteling: „Boven de polder de hemel” getoond dat zij een goede, gave roman kan schrijven. Onze verwachtingen waren daarom gespannen, toen we dit boek voor oudere meisjes in handen kregen.

Het blijkt echter weer voor den zooveelsten keer hoe moeilijk het is, voor deze categorie te schrijven. Bijvoorbeeld uit vrees om niet „stijf” te zijn vervalt Jo Ypma in een ander uiterste. De heldin, Bauk Bosma, houdt er een ongesoigneerd taalje op na, dat wemelt van woorden als: beroerd, lam, ben je getikt enz. Nu kan men van een meisjesboek niet verwachten, dat de personen salontaal zullen gebruiken, maar dit gaat toch niet op. Het is toch geen overdreven eisch als men, ook op dit gebied, een paedagogisch element verwacht in een boek voor groote meisjes.

Hoeveel beter is de schrijfster in haar eerste boek geslaagd in de fijne tekening van Ju, het stille boerenmeisje! Deze Bauk wil er bij ons niet in. Ze doet gewild-modern aan.

Van de bijfiguren is alleen Iefke geslaagd, en die wordt nog door de schrijfster veroordeeld tot het spreken van een soort foelieeliek stads-Friesch!

Opvallend is het dat taal en stijl, in Jo Ypma's eerste boek zoo keurig verzorgd, hier zoo'n alordige indruk maken. Men ontkomt niet aan de gedachte, dat het haastig geschreven werd, en haastig gecorrigeerd. Tegenwoordige en verleden tijd worden vaak op hinderlijke wijze door elkaar gehaspeld. Jammer is dat; men verwacht het niet van Jo Ypma. Wie een boek heeft geschreven als: „Boven de polder de hemel”, kan méér, dat gelooven we zeker. Maar dan is het noodig om onder strenge zelfucht te schrijven.

M.

Gr. G.—Sm.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Driel te:

Dordrecht (3e pred. pl.): J. W. de Jager te Zutphen, Dr P. Prins te Deventer en H. J. Riphagen te Schoonebeek.

Tweel te:

Rotterdam (Centrum): Dr A. de Bondt te 's-Gravenhage-West en M. B. van 't Veer te Groningen.

Sneek (3e pr. pl.): F. Guillaume te Klundert en J. J. Oranje te Paesens en Moddergat.

Beroepen te:

Hillegersberg Terbrugge: Cand. Dr N. H. Ridderbos te Kampen.

Ooltgensplaat: J. Hindriks te Dussen en Mecuwten.

Afscheid van:

Velsen: Dr D. J. van Katwijk. Tekst: Hand. 20:32.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis Drachten der Geref. Kerken heeft praeparatoir geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar verklaard den heer Joh. de Wal, te Marum (Gr.), cand. aan de Theol. Hoogeschool te Kampen. De heer de Wal zal gaarne des Zondags de kerken dienen en een eventueel beroep terstond in overweging nemen. Zijn adres is: „de Haar”, Marum (Gr.).

— Candidaat J. P. Prins, die benoemd is tot hulpprediker bij de Geref. Kerk te Dedemsvaart, blijft in de gelegenheid om de Kerken te dienen, en zal ook gaarne een eventueel beroep in overweging willen nemen. Zijn adres is thans: Dedemsvaart D 179, telefoon no. 11.

De Generale Synode der Gereformeerde Kerken en de Koopvaardij.

De Generale Synode der Geref. Kerken komt langzamerhand in het gezicht. Heel wat menschen zien deze Synode met belangstelling tegemoet.

Een groep van onze bevolking ziet echter met meer dan gewone belangstelling naar de komende Synode. Dat zijn onze zeevarenden. Immers zal op deze Synode beslist worden of en op welke wijze de kerken de geestelijke verzorging der zeevarenden ter hand zullen nemen.

Het voorbereidend werk voor deze zoo belangrijke tak van arbeid verricht het Geref. Comité Handelsmarine. Voorzitter Dr J. Versteeg, N. Loosdrecht. Secretaris G. de Vries, Santpoort. Penningmeester Ds Kremer, Ede.

Dit Comité, dat op verzoek van de Generale Synode het werk van de voorbereiding ter hand nam, heeft al heel wat werk gedaan en zeer belangrijke voorstellen kunnen verwacht worden.

Het is geen schending van eenig geheim als we hier iets van deze voorstellen bekend maken. Integendeel, hoe meer onze Nederlandsche Christenen van dit werk weten, des te beter het is.

Op dit terrein is nog veel te weinig door Nederland gedaan. Het terrein omvat de gehele Nederlandsche Koopvaardijvloot, maar ook en niet minder onze zoo belangrijke kustvaart. Hier ligt een zeer belangrijke taak voor ons. Het is niet minder dan de geestelijke verzorging van onze Nederlandsche zeevlieden in het binnen- en buitenland.

Wat het buitenland betreft ligt het in het voornemen aller eerst de aandacht te vestigen op de zeer belangrijke haven van Curaçao. Dat is een machtig knooppunt voor de groote handelsvloot. Daar liggen de mogelijkheden voor het grijpen en het werk te wachten. Gelukkig hebben we daar tal van connecties, die als het noodig is krachtigen steun bieden.

Naast deze zoo belangrijke haven voor de groote vaart staat Glynia en Danzig voor de kustvaart. In deze zoo belangrijke havens komen elk jaar eenige honderden Nederlandsche schepen en liggen daar enkele dagen. Geestelijke verzorging is daar voor hen niet. Daarom zijn we zoo blij, dat we ook daar weer Nederlanders gevonden hebben die van harte bereid zijn het werk van ons Comité te steunen.

We hopen dan ook, dat we ook voor deze belangrijke haven aan de Generale Synode concrete voorstellen kunnen aanbieden.

CORRESPONDENTIE.

Door een misverstand ter drukkerij kan de Catechismusverklaring deze week niet worden bijgevoegd.

DE UITGEVERS.

Engeland en Duitsland vragen ook de aandacht.

Wat Engeland betreft zijn daar wellicht heel mooie vooruichten in verband met de pas geïnstitueerde kerk van Londen. Voorts wachten eenige kleinere havens op de kust nog op bewerking.

Duitsland komt in aanmerking met de zeer belangrijke havens, Hamburg, Bremen en Bremerhaven. In beide landen is het mogelijk groote handelsvaart en kustvaart gelijk te bereiken.

België komt met Antwerpen en andere kleinere havens zeer zeker in aanmerking. Oost-Indië en Zuid-Amerika zullen steun uit het moederland moeten ontvangen en bij het werk der verstrookenverzorging zeer zeker denken aan de varende verstrooken.

Wat het werk onder de visscherslieden betreft, dat ligt niet op het terrein van het Comité. Die genieten reeds jarenlang de trouwe zorg van Bethesda. Trouwens hier is eerbiediging der grenzen wel van belang en heel wel mogelijk.

God zegene het werk van het Comité, tot welzijn van onze zeevarenden.

De Centrale Conferentie van Ouderlingen bij de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Bovengenoemde conferentie wordt gehouden op Dinsdag 13 en Woensdag 14 Juni 1939 in het gebouw van de A.M.J.V. (Centraal Hotel) Stadhouderslade 7, ingang Vondelstraat te Amsterdam.

Te bereiken van Station W. P. met lijn 3, halte Leidscheplein. Te bereiken van Centr. Station met lijn 1 en 2, halte Leidscheplein.

Agendum:

Dinsdag 13 Juni (aanvang 2 uur n.m.) huishoudelijke vergadering.

1. Opening.
2. Verslag van den secretaris-penningmeester.
3. Benoeming van een commissie tot nazien van het financieel verslag.
4. Wijziging Huishoudelijk reglement Art. 4 en 8.
5. Verkiezing van bestuursleden. (Vacatures Gelderland en Drente.)
6. Mededeeling van ingekomen stukken.
7. Vaststelling van de plaats voor de volgende conferentie.
8. Behandeling van vraagpunten: Ingekomen van br. ouderling Nienhuis uit Geldrop het volgende:
Het oordeel van de Conferentie wordt gevraagd over het streven naar splitsing van groote(re) kerken, zóódanig, dat elk kerkgebouw het centrum wordt van een ZELFSTANDIGE KERK; daarbij lettende eenzijdig op den cisch van het beginsel (de gereformeerde kerkidee en o. uitspraken van de H. Schrift) en anderszids op de cischen van de praktijk (beaardiging van — en toezicht op — de jeugd, de onderlinge band, beter kerkbezoek, grootere offerzij, meer contact tusschen predikant en gemeente, bezwaren met betrekking tot de regeling der financiële verhouding, enzovoort).
9. Rondvraag.
10. Sluiting. 5 uur.

Dinsdag 13 Juni: Begroetingsamenkomst. Aanvang 8 u. n.m. Deze samenkomst wordt belegd door het Amsterdamsch Comité van ouderlingen als Comité van ontvangst en zal een gezellig karakter dragen. Adres voor logies: br. J. H. Linschoten, Roelof Hartstraat 11, Amsterdam Z.

Woensdag 14 Juni: De Conferentiedag. Aanvang 10 uur (precies).

1. Opening en openingswoord door den voorzitter.
2. Referaat van Dr B. Wielenga te Amsterdam. Onderwerp: „Kerk en Cultuur”.
3. Bespreking van het referaat.
4. Pauze van 12.30—2 uur. Gemeenschappelijke maaltijd 1 f. — per persoon. Zij die daaraan wenschen deel te nemen moeten zich vóór 1 Juni opgeven aan br. Linschoten te Amsterdam.
- Middagvergadering. Aanvang 2 uur.
5. Referaat van Prof. Dr K. Dijk, hoogleraar aan de Theol. School te Kampen. Onderwerp: „De Kerkelijke beaardiging van de jeugd in verband met den invloed van de geestesrichtingen van onze tijd”.
6. Bespreking van dit referaat.
7. Rondvraag.
8. Sluiting (ongeveer 5 uur).

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Alphen aan den Rijn en te Dordum: J. G. van Minnen te Huizen (N.-H.).

's-Gravenhage (Centrum): M. W. Nieuwenhuijze te Franeker.

Bedankt voor:

Murmerwoude: M. W. Nieuwenhuijze te Franeker.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Rijssen (Echstraat): J. Fraanje te Barneveld.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Eemnes-Binnen: I. Schipper te Kockengen.
Hei- en Boicop: J. de Lange te Wilsum.
's-Hertogenbosch: H. G. Mol van Charante, voorg. bij de Vereen. van Vrijz. Herv. te Haarlem.
Weesp (vac. G. J. Sanders): C. J. Gall te Spijkenisse.
Zuidwolde (Dr.) (toez.): J. A. Steenbakker Morilyon Looze te Erica (Dr.).

Aangenomen naar:

Breda: D. Westerveld te Brielle.
Driel: Cand. J. Voorsteegh te 's-Gravenhage.
Oosterwolde: G. Cadée te Arum.
Serooskerke (W.): Cand. N. Visser te Utrecht.

Bedankt voor:

Heerenveen: J. Dikboom te Drachten.
St. Oedenrode: J. K. v. d. Brink te Steenberg.
Voorthuizen: K. v. d. Pol te Wierden (O.).
Workum (toez.): J. N. de Ruiter te Aalsum.
Ijsbrechtum: B. Nijholt te Wieringermeer.

Intrede te:

Doeveren: Cand. I. de Tombe. Tekst: 2 Cor. 4:5.

Afscheid van:

Heerenveen: D. L. Los. Tekst: Joh. 17:11.
Hilversum: J. A. Hoekzema. Tekst: 1 Petr. 1:25.
Lisse: G. Tichelaar. Tekst: Handel. 8:39.
Loenen a. d. Vecht: P. C. IJsseling. Tekst: 1 Cor. 3:11—15.
Nootdorp: J. P. Ph. Loeff. Tekst: 1 Tim. 1:15.

Medewe
Rotterdam
Dam, K
Ds J. w
Koole,
Schreud
Rotterdam
kamp, 's
Groninge
Dr H. J

Alle stuk
Prof. Dr

INHOUD: Ho
Vrij als Sa
12:6a). —
De hereenig
Geloof en w
Perspolemie
Zacharias U
daagsche o
Kuyper's lij
roman. —
— Perschoo
chismus bla

INHOUD

Wanneer
van de aard
de groote
menschen.

Op den een
God den me
neusgaten b
stelde den r

Deze hof
De hemel
schijnt God
menschen.

Er was e
woonplaats
waar geen
waar mot e

geen dief in
kreunde en
was „ons vl
en Eva. En

Maar wat
vleesch? D
De heme

tot het opr
van den me
alleen van c
hij in leven

eigendom d
leven van s
wordt opge

af bestemd
mensch met
banden aan

in zich opr
hemel vinde
Zoo had d

En hij ha
En het ve
gehoorzaam
geweest zij

zin, waarin
scheiden va
een bergen
het vleesch

van den he
God schie
deze aarde,
ste hem da

zetten. Dat
's menschen
Vader en S
zou maken;
menschendi
heid.
Zoo was e
en aarde en
nomen vle